

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

Varnost in problemi cestnega prometa na območju okraja

Okrajni svet za notranje zadeve in splošno upravo je na svoji seji dne 18. t. m. razpravljala o varnosti in problemih cestnega prometa v območju okraja. Za območje mesta Ljubljana bo o teh problemih razpravljala tudi Mestni svet na eni izmed prihodnjih sej. Glede na važnost cestnoprometnega vprašanja posredujemo bralcem poročilo, ki je bilo predloženo svetu za 15. sejo.

VARNOST PROMETA V LETU 1959

Vedno hitrejši gospodarski razvoj ima za posledico tudi naglo naraščanje cestnega prometa. V promet se je v zelo kratkem času vključilo veliko število novih vozil, ki zaradi nezkušenosti, nediscipliniranosti in pomanjkljivosti osebnih lastnosti predstavljajo glavni nevarnostni faktor v prometu. Lahko trdimo, da je sedanje prehodno obdobje razvoja cestnega prometa pri nas najbolj nevarno, ker imamo skoraj 70% voznikov s stažem manj kot treh let, na drugi strani pa imamo starejše voznike, kolesarje in pešce, ki se novim prometnim razmeram prepočasi prilagajajo. Mnogo pripisujejo k povečanju problema tudi še neurejene cestne razmere, ki ne gredo v korak z naraščajočim številom vozil in prometa nasploh.

Po primerjavi osnovnih pokazateljev za določitev stopnje varnosti v prometu pa le ugotovljamo, da se varnost počasi izboljšuje, kar je prav gotovo posledica precejšnjih naporov, ki so bili že storjeni na tem področju. Kljub temu pa je pri nas še nesorazmerno visoko število nesreč v primerjavi z državami z mnogo bolj razvitim prometom.

Tudi v letu 1959 so cestne prometne nesreče naraščale vzporedno

s povečanjem števila vozil in prometa nasploh. Od 1530 nesreč v letu 1958 se je število nesreč v letu 1959 povzpelo na 2050 ali za 34% več kakor v letu 1958. Na slo pa je tudi število novih vozil, tako da je danes v našem okraju v evidenci 16.215 vozil. Hitro naraščanje nesreč je narekovalo poenostavljenje postopka pri obravnavanju nesreč, da je bilo delo lahko opravljeno z istim številom uslužbencev. Delali smo v smeri, da se čimveč cestno-prometnih nesreč prenese v reševanje na postaje LM. Tako so v letu 1959 same obravnavale 50% vseh prometnih nesreč. Komisija TNZ je obravnavala le najhujše primere in takrat, kadar postaje LM niso bile v stanju nezgode same obravnavati. Precej nezgod so morali obravnavati uslužbenci oddelka tudi v centru mesta, to pa zaradi potrebe po hitri intervenciji in vzpostavitvi prometa. Za vse te naloge so bile postaje LM usposobljene s 14-dnevnimi seminarji, nudena pa so jim bila tudi vsa tehnična sredstva. V prihodnje bodo morale postaje LM samostojno reševati še večje število nezgod.

Primerjava podatkov o nesrečah s prejšnjimi leti nam tudi v letu 1959 kaže tendenco zmanjševanja nesreč pri nekaterih cestnih koristnikih, naraščajo pa pri tistih koristnikih, ki so številčno v največjem porastu.

PROMETNE NESREČE S POSLEDICAMI V PRIMERJAVI S PREJŠNJIMI LETI

Leto	Število nesreč	Mrtvih	Telesne poškodbe			Materialna škoda
			lahke	težke	Brez poškodb	
1957	1046	51	437	276	464	36.489.000 din
1958	1530	44	650	426	653	81.120.000 din
1959	2050	67	834	554	893	78.000.000 din

Kakor je razvidno, naraščajo nesreče zadnja tri leta povprečno za 32%.

Primerjava števila prometnih nesreč s številom udeleženih vozil naslednja:

Leto	Število nesreč	Pri tem udeleženih						Skupaj vozil			
		Dvo-koles	%	Mopedov	%	Motor. koles	%		Ostalih vozil	%	
1957	1046	377	27	51	2,9	253	14	1104	61	1785	100%
1958	1530	460	18	97	3,8	530	19	1448	57	2535	100%
1959	2050	557	18	142	4,2	624	19	2035	58,8	3358	100%

Gornja primerjava nam kaže, da je v zadnjih dveh letih število udeleženih vozil preraslo število prometnih nesreč ali da je bilo vsako osmo vozilo v okraju udeleženo pri prometni nesreči. Poleg tega je razvidno, da so v porastu nesreče, pri katerih so udeleženi vozniki mopedov in motornih koles. To je razumljivo zaradi največjega porasta teh vrst vozil in najslabšega izpolnjevanja predpisov. Nasprotno pa ugotovljamo, da je udeleženih manj kolesarjev. Verjetno je to pripisati izboljšanju discipline med kolesarji, kar je rezultat vzgojnih in drugih ukrepov predvsem na povečanju občutka varnosti.

Odnos prometnih nesreč med mestom Ljubljana, ostalimi kraji in nesrečami, ki so se pripetile na odprtih cestah, je tale:

Leto	Mesto Ljubljana		Ostali naseljeni kraji		Odprte ceste	
	Število nesreč	%	Število nesreč	%	Število nesreč	%
1957	546	52	310	39	190	9
1958	754	48	474	30	302	22
1959	975	47,5	695	33,9	380	18,5

Iz tega je razvidno, da odstotek prometnih nesreč stalno pada v mestu Ljubljani, raste pa v ostalih naseljenih krajih in na odprtih cestah. To je razumljivo, ker je v mestu gostota prometa večja in zahteva od koristnikov ceste več pozornosti, zbranosti in upoštevanja prometnega reda. V ostalih krajih pa zaradi manjše gostote prometa cestni koristniki niso dovolj pazljivi in zbrani, zato je več grobih kršitev cestnega reda in več nesreč.

Prikaz prometnih nesreč na cestah I. reda:

Leto	Stev. nesreč		V naseljih		Izven naselij		Mat. škoda - višina
	%	%	%	%			
1957	365	34,8	327	31,2	38	3,6	14.609.500
1958	587	38,3	526	34,4	61	3,9	72.891.000
1959	711	34,6	626	30,5	85	4,1	43.508.000

Iz tega vidimo, da se je pripetilo na cestah I. reda 34,6% od skupnega števila prometnih nesreč. Tudi na teh cestah je večina nesreč v naseljih. Vzroki so predvsem: večja sproščenost, manjša pazljivost, večja hitrost in nepazljivost prebivalstva. Majhen odstotek nezgod na odprtih cestah narekuje večjo vzgojo prebivalstva v naseljih in izboljšanje pogojev, predvsem za kolesarje in pešce.

Največ nesreč se dogaja na gorenjski vpadnici, na kateri je bilo 200 ali 9,7% prometnih nesreč v okraju in 11% skupne materialne škode. Najmočnejši delež ima pri tem kot v letu 1958 tudi v letu 1959 Celovška cesta. Na tej cesti je bilo 118 ali 5,7% vseh nesreč ter 3,6% materialne škode. Na gorenjski vpadnici je omembe vreden padec števila prometnih nesreč v Sentvidu od 40 primerov v letu 1958 na 36 ali 10% v letu 1959.

Gorenjski vpadnici sledi Štajerska z 192 ali 9,3% prometnih nesreč in 13,4% skupne materialne škode. Najmočnejši delež ima kot leta 1958 tudi leta 1959 Titova cesta, in sicer 4,7% od vseh nesreč in

5,2% materialne škode. (Glej prilogi 11 in 12.)

Na primorski vpadnici se je pripetilo v 1959. letu 145 ali 8% nesreč in 17,8% od skupne materialne škode. Največ nesreč je bilo na Tržaški cesti, in sicer 73 ali 3,5%, ter v Logatecu 35 ali 1,7% vseh nesreč.

Dolenjska vpadnica predstavlja zaradi urejenosti in širine najmanjši problem. Na tej cesti je bilo le 2% nesreč in 2,8% materialne škode.

Tudi avtocesta ne predstavlja glede varnosti prometa težjega problema, saj se je na njej dogodilo le 41 ali 1,1% vseh nesreč. Prav gotovo je temu dejstvu vzrok sorazmerno visok varnostni faktor, ki je bil upoštevan že pri gradnji te magistrale in pa stalna prisotnost uslužbencev prometne LM. Osnovni problem pri vzdrževanju varnosti na tej cesti so stoječa vozila, ki zaradi hitrosti drugih vozil stalno predstavljajo veliko nevarnost.

Potrebno bi bilo zgraditi še več izogibalšč in telefonov, da bi vozniki v primeru okvare lahko čimprej spravili vozila izven vozišča. Uslužbenci LM imajo največ težav z vozniki iz drugih republik, ker ne poznajo dovolj predpisov o avtocesti.

PROMETNE NESREČE S SMRTNIM IZIDOM

Leto	Pešci	Kolesarji	Mopedisti	Motoristi	Voz. ost. mot. voz.	Voz. vpreg	Skupaj
1957	13	18	2	11	5	2	51
1958	13	9	3	10	7	2	44
1959	12	17	4	16	15	3	67

PROMETNE NESREČE Z LAHKIMI TELESNIMI POSKODBAMI

Leto	Pešci	%	Kolesarji	%	Mopedisti	%	Motoristi	%	Voz. ostalih mot. vozil			Skupaj	
									%	%	%		
1957	115	16	236	33	30	4	182	25	131	18	19	2	713
1958	190	17	294	27	79	7,3	306	28	182	17	25	2	1076
1959	214	15	391	28	100	7,2	388	27	265	19	30	2	1388

Iz obeh prikazov je razvidno, da pada število ubitih in poškodovanih pešcev, kar je vsekakor pripisati sistematskemu delu in splošni vzgoji pešcev. Zelo velik odstotek nesreč pa še vedno zavzemajo kolesarji, vendar nam podatki kažejo postopno izboljšanje. Menimo, da je na predeku posledica široke vzgojne in propagandne dejavnosti med kole-

sarji pa tudi večja uporaba represivnih ukrepov. Ker so kolesarji pri nas najštevilnejši cestni koristniki in so v prometu najbolj izpostavljeni, moramo ugotoviti, da za zboljšanje njihove varnosti na cestah ni bilo narejenega skoraj nič. Kljub vrsti analiz, ki so prikazale ta problem, se k reševanju še ni resno pristopilo.

Najhitreje naraščajo poškodbe med motoristi in mopedisti. Vzroki so predvsem v hitrem porastu te vrste voznikov in premajhnih izkušnjah.

MLADINA IN PROMETNE NESREČE

Vzgojno delo je rodilo največ uspehov med mladino. V treh letih se je število otrok, udeleženih v cestnih nesrečah, zmanjšalo za preko 50 %, kar lahko imamo za izreden uspeh.

Starost	1957		1958		1959	
	Mrtvi	Tel. pošk.	Mrtvi	Tel. pošk.	Mrtvi	Tel. pošk.
Do 4	2	8	—	14	3	10
Od 4-7	—	22	1	23	1	11
7-10	—	31	—	26	1	6
10-14	1	14	1	19	—	4
Skupaj	3	75	2	82	5	31

V letu 1957 je bilo od 764 teles. pošk. oseb 10 % otrok do 14. leta

V letu 1958 je bilo od 1120 teles. pošk. oseb 7 % otrok do 14. leta

V letu 1959 je bilo od 1455 teles. pošk. oseb 3,6 % otrok do 14. leta

Zmanjševanje nesreč med otroki ni pripisati zgolj naključju, temveč vsestranskemu in intenzivnemu prizadevanju za varnost otrok v cestnem prometu in vzgoji šolskih otrok o vedenju na javnih cestah. K temu je mnogo pripomogla organizacija pionirske prometne službe po šolah, reden pouk cestno-prometnih predpisov po šolah, praktična organizacija krožkov itd.

PROMETNE NESREČE GLEDE NA POSEBNOSTI CESTE

	1957		1958		1959	
	Stev. nes.	%	Stev. nes.	%	Stev. nes.	%
Na križiščih	296	29	457	29,0	642	31,3
Na žel. prelazu	23	2	18	1,9	8	0,4
Na ovinkih	170	15	253	16,0	363	11,7
Na ravni cesti	557	54	800	53,1	1037	56,5
Skupaj	1046	100	1550	100	2050	100

Iz tega vidimo, da nesreče na ravnih cestah odstopno rastejo, padajo pa na ovinkih. Glavni vzroki prometnih nesreč na ravnih in preglednih cestah so: lahkomišelnost, nezadostna zbranstvo voznika ter prevelika hitrost.

POVZROČITELJI PROMETNIH NESREČ

Vozniki motornih vozil	1122 ali 54,7 %, od teh 36 s smrtnim izidom
Vozniki vpreg	117 ali 5,6 %, od teh 2 s smrtnim izidom
Kolesarji	458 ali 22,3 %, od teh 17 s smrtnim izidom
Mopedisti	77 ali 3,7 %, od teh 4 s smrtnim izidom
Pešci	199 ali 9,7 %, od teh 6 s smrtnim izidom
Potniki	23 ali 1,1 %, od teh 1 s smrtnim izidom

400 ali 19,6 % nesreč se je pripetilo iz subjektivnih in delno objektivnih vzrokov, le 54 ali 2,7 % pa samo iz objektivnih razlogov, to je zaradi okvar na vozilu, slabe ceste, elementarnih neizidov itd.

Omembe vreden je padec števila prometnih nesreč zaradi vpliva alkoholnih pijač.

Glavni vzroki prometnih nesreč so pri voznikih motornih vozil: nepazljivost ali raztresenost (10,1 %), neprežno prehitavanje (9 %), prekoračena hitrost (6,8 %), neupoštevanje prednosti drugega vozila (6,8 %), vpliv alkohol. pijač (6,7 %), opustitev signala (2,1 %).

PROUČEVANJE PROMETNIH NESREČ. PROMETNI PROBLEMI

Izredno hitro naraščanje prometa v mestu zahteva hitro in enotno proučevanje prometnih problemov na področju celega mesta. V tem letu se je gostota prometa v mestu povečala za povprečno 24 %, na nekaterih križiščih pa do 50 %. Kakor je bilo že večkrat poudarjeno, je odgovornost za te naloge v glavnem na mestnih občinah in upravah za ceste, ki pa reševanju teh problemov ne polagajo dovolj pozornosti.

Občinski ljudski odbori rešujejo prometne probleme preozko iz svojega lokalnega stališča. Posamezni občinski ljudski odbori sicer že imajo zazidalne načrte za področje občine. Ti programi pa ne rešujejo cestne mreže za celotno skupno mestno območje. Stališča občinskih

ljudskih odborov so glede reševanja prometnih problemov zelo različna. Na nobenem ljudskem odboru v mestu kljub velikim potrebam ni uslužbenca, ki bi proučeval in reševal naloge prometne ureditve. Nujno bi bilo ustanoviti upravni organ za promet za mesto, kakor ga ima mesto Zagreb. Ta organ bi za območje celega mesta študijsko obravnaval razvoj prometa, njegove potrebe in ukrepal potrebno. Lahko bi bil v okviru mestnega sveta ali tajništva za urbanizem OLO Ljubljana. Tozadevna komisija, ki je bila za proučevanje teh vprašanj imenovana pri svetu za notranje zadeve, se ni pokazala dovolj uspešna. S samimi priporočili občinskim LO in drugim organom niso bili doseženi zaželjeni uspehi. Od 30 priporočil, ki jih je svet izdal raznim organom, ni bila izvršena niti polovica najvažnejših.

Tudi gradnja novih prometnih objektov večkrat časovno ni vsklajena in bodo velike težave pri urejanju prometa. Naj navedemo samo nekaj primerov: z izgradnjo novega odseka ceste I/10, ki bo direktno povezoval Štenjakovski most s Karlovskim in predorom pod gradom, bo ves tranzitni promet iz Dolenjske za Gorenjsko in Štajersko usmerjen v mesto in nato preko predvidenih navozov v obe omenjeni smeri. Za ta promet, nimamo primerne prometne žile, ki bi ga lahko sprejela, ampak se bo moral prebiti v center mesta in od tam na nadozve po prometno skrajno ne-

mogočih ulicah, kakor Komenskega ali pa preko Slomškove, Pražakove na Titovo cesto. Isto velja za promet iz Štajerske in Gorenjske za Dolenjsko. Pri tem je treba upoštevati še hitrejšo naraščanje prometa na Dolenjsko po dograditvi avtoceste Beograd—Derdelja.

Predlog projektiivnega biroja, po katerem bi bil center mesta direktno povezan s predorom pod gradom, to je s podaljšanjem Dalmatinove ulice do Zmajskega mostu, ni bil sprejet, temveč so že izdelani načrti za zazidavo tega področja, s čemer bo za promet nastala nepopravljiva škoda.

Menimo, da bi morali projektanti upoštevati, da ni pravilno usmerjati teži tovrni promet v center mesta, pa tudi če za to obstoje ugodne prometne zveze.

Izgradnja predvidenih nadozov preko železniških prelazov na Titovi in Celovski cesti bo nujno imela za posledico večjo koncentracijo vozil v centru mesta. Večina tranzitnega, tovrnega, osebnega in turističnega prometa iz Gorenjske in Štajerske proti Trstu je bila do sedaj usmerjena na Prešernovo cesto. Nadvozi bodo velik odstotek tega prometa usmerjali v center mesta.

Ožine pri pošti in na Gradišču pa že sedaj ne dopuščajo srečevanja težjih tovornih vozil. Nadvozi bodo nujno silili v te ožine še več težkih vozil. Tako lahko pričakujemo velike težave in prenatrpanost v tem delu mesta. Realizacija nadozov nujno terjaja vzporedno širjenje Titove ceste od pošte do Gradišča. Iz vseh teh razlogov bi se v centru mesta nujno moralo povečati tudi število parkirnih prostorov.

Potrebno bi bilo tudi zavzeti dokončno stališče glede uvajanja svetlobnih naprav za urejanje prometa. Na nekaterih križiščih že sedanja gostota prometa narekuje potrebo po semaforjih, prometno nevarna mesta na cestah pa je treba zavarovati s svetlobnimi opozorilnimi signali. Za namestitve zadnje omenjenih naprav je bilo danih že več konkretnih predlogov, vendar ti niso bili upoštevani. ObLO Ljubljana Center je celo odklonil sredstva, zato uvajanje vseh teh naprav ne narekuje samo trenutna gostota prometa, ampak so te potrebe tudi v vzgojne svrhe cestnih koristnikov.

Celovška cesta s podaljškom do Medvod postaja vedno aktualnejši problem. Na tem odseku je najgostejši promet v Sloveniji in tudi največ nesreč. Prav gotovo pa je tudi, da so najslabše vzdrževani in najbolj nevarni stranski makadamski pasovi. Investicije, ki so letos predvidene za delno rekonstrukcijo, bodo le v majhni meri ublažile problem na tem zelo kratkem sektorju.

Z dograditvijo kopalskih objektov na Sori se bo ponovno znatno povečal kolesarski promet v tej smeri. Ta je že sedaj v sezoni dosegel tudi do 10.000 kolesarjev v 10 urah. Zaradi ozkega cestišča, ki komaj zadošča za motorni promet, so kolesarji potisnjeni na stranske pasove, ki so si jih sami zvozili in ki so ozki, nevdrževani in nevarni zaradi visoke višinske stopnje med makadamskim in betonskim cestiščem. Zaradi tega je že tu izgubilo življenje 5 kolesarjev. Pod takimi pogoji in taki masi kolesarjev je nemogoče preprečiti prehitavanje, ki pa nujno ustvarja videz vožnje vstric na celih kilometrih ceste, kar pa jasno povzroča stalno nevarnost za kolesarje in motorni promet. Ne mnogo manj kritično razmere za kolesarje so na novem odseku ceste I. reda Domžale, Vir, Dob, v Crnučah itd.

Ob cesti Ljubljana—Vrhnika obstoje stranski makadamski pasovi za počasni promet, kamor bi lahko usmerili kolesarje, vendar je to nemogoče, ker pasovi niso utrjeni in so ob deževju polni blata.

Statistika prometnih nesreč iz leta 1959 nam kaže, da je bilo pri nesrečah vseh udeleženih 500 kolesarjev ali 1/4 od skupnega števila ponesrečenih cestnih koristnikov.

Zmotno bi bilo odklanjati investicije za izboljšanje kolesarskega prometa z motivacijo, da je kolesarski promet v upadanju. Po izjavi predstavnikov tovarn, ki proizvajajo dvokolesa, bi te lahko takoj prodale za 100 % večjo proizvodnjo. Tovarna »Rog« n. pr. namerava dvigniti proizvodnjo koles za 100 %. V ilustracijo navajamo, da Amerika kot najbolj motorizirana država na svetu že vrsto let proizvaja letno nad 3 milijone koles.

Poseben problem na Celovski cesti predstavljajo skrajno neurejena trolejbusna postajališča, ker so nekatera v makadamu in tudi z 20 cm globokimi kotanjami. Zato vozniki ustavljajo na cestišču. Če pa upoštevamo, da je v konicah frekvenca vozil samo javnega mestnega prometa v vsako smer ena minuta in pol, se s tem ustvarjajo stalni zastoji, polno nevarnosti in nesreče. Treba bi bilo zagotoviti vzdrževanje postajališč in jih primerno urediti.

V različnih komisijah za izgradnjo in rekonstrukcijo cestnih objektov pogosto ugotavljamo, da projektanti pri projektiranju cestne mreže premalo upoštevajo sodobne zahteve motoriziranega prometa. Večkrat se projektirajo križišča, priključki in drugo, prometno popolnoma nepravilno. Motorni promet zahteva širša križišča z večjimi radiji, marsikateri projekt pa vsiljuje radije, ki so bili primerni za čas vprežnega prometa. Med takimi primeri je najbolj tipična in prometno popolnoma nepravilna ureditev križišča Poljanske in Streliške ulice. Pripombe našega tajništva niso bile upoštevane. Na tako urejenih križiščih promet zastaja in ga ni mogoče usmerjati z uslužbencem LM.

Za uspešno vzdrževanje prometnega reda v mestu se kaže vedno večja potreba po posebnem predpisu, ki bi uredil specifično mestne probleme, ki niso regulirani z drugimi predpisi. Tako na primer nimamo določene označbe, ki bi prepovedovala parkiranje vozil pred takimi vhodi v zgradbe, ki jih uporabljajo tudi motorna vozila, pred garažami itd. Ni predpisa, ki bi določal pogoje za zavarovanje fasadnih odrov, ki se postavljajo pri popravilih zgradb. Določiti bi bilo treba enoten tip prehodov za pešce in zagotoviti redno vzdrževanje, določiti primerno število zavarovanih parkirnih mest, prepovedati parkiranje za tovrnjake. Regulirati bi bilo potrebno tudi dostavljanje materiala v trgovine prometnejših ulic. Določiti posebne pravice vozil PTT, Snage, Kanalizacije itd., ki morajo voziti tudi v zaprte ulice. S predpisom bi bilo treba rešiti oziroma regulirati lokalni promet v zaprtih ulicah. Vsi ti problemi terjajo rešitev že pred sezono, zato bi bilo potrebno čimprej sprejeti primeren predpis. Tajništvo za notranje zadeve je že zbralo obširno gradivo, ki bi ga bilo treba še dopolniti in urediti. Predlagamo, da svet priporoči OLO ali mestnemu svetu, da se tak predpis čimprej izda.

Cedalje večjo nevarnost in oviro prometa predstavljajo tudi neurejena avtobusna postajališča, predvsem na cestah I. reda. Na teh ob-

stah ni niti enega urejenega postajališča, tako da avtobusi postajajo na vozišču, s čimer ogrožajo varnost potnikov in ostalega prometa. V tej smeri so bili storjeni vsi potrebni ukrepi, da bodo postajališča že usposobljena do 1. maja. Zaradi finančnih težav na občinskih LO je dogovorjeno, da se bodo postajališča gradila v dveh etapah. V letu 1960 bodo izvršena vsa zemeljska dela z utrjenimi in asfaltiranimi izogibalščem, v naslednjem letu pa še ostali objekti. Predlagamo, da pošlje svet za notranje zadeve občinskemu ljudskemu odboru ob cestah I. reda priporočilo za čimprejšnjo ureditev tega vprašanja.

V letu 1959 je bila odstranjena precejšnja ovira, ki so jo predstavljala vprežna vozila za promet v centru mesta in na glavnih vpadnicah. Izločitev vpreg iz prometa na tem področju pa ni popolna. Ker se zaradi gospodarske škode, ki bi nastala s takojšnjo izločitvijo, še ni moglo takoj popolnoma ukiniti tega prometa, smo za najhujše primere izdajali izjemna dovoljenja. Že v letu 1959 pa so bili obveščeni vsi koristniki, da bo veljavnost teh dovoljenj prenehala s 1. marcem, tako da bi si podjetja v tem času nabavila potrebna prevozna sredstva. Kaže se potreba po ustanovitvi primernega servisa, ki bi opravljal manjše prevoze, za katere se vprege največ uporabljajo.

Naslednji korak v tej smeri nameravamo napraviti z izločitvijo vpreg iz vseh cest I. reda v nočnem času in v času od 12. do 3. ure, ko je promet najmočnejši. Trajno pa bodo vprežna vozila izločena na cestih I. reda skozi Vrhniko in Logatec. Kaže se velika potreba po izločitvi vpreg tudi v ostalih-naseljih glavnih cest, vendar tega sedaj še ni mogoče izvesti, ker ni vzporednih cest.

Pripravljamo tudi program za prepoved parkiranja tovornih avtomobilov v centru mesta zaradi vedno večje gostote prometa in nevarnosti, ki jih povzročajo stoječa vozila, ker zapirajo preglednost. Ta ukrep nujno narekuje tudi povečan promet, ki bo nastal po izgradnji nadvozev in rekonstrukcije Karlovske ceste.

O slabih varnostnih pogojih na železniških prelazih je svet za notranje zadeve že razpravljal. V letu 1959 je TNZ izdelalo ponovno elaborat o vseh pomankljivostih zavarovanja železniških prelazov in ga dostavilo JDZ. Kljub nekaterim sestankom, ki so bili sklicani na našo zahtevo, železnica ni izvršila potrebnih varnostnih izboljšav. Varnost na železniških prelazih se ni izboljšala.

Na cestah I. reda je vedno večja potreba po javnih telefonih, ki bi jih uporabljali vozniki, ki ostanejo na cestah zaradi okvar. Teh je na cestah čedalje več in predstavljajo stalno nevarnost za drugi promet. Tajništvo za notranje zadeve se je že dogovorilo s lastniki telefonov, ki bi jih dali za te namene brezplačno na uporabo. Potrebno bi bilo ta mesta opremiti le z opozorilnimi tablami, za kar pa Uprava cest LRS nima predvidenih finančnih sredstev.

Mnogo pozornosti smo v letu 1959 polagali študiju in odstranjevanju karambolnih točk, to je mest, na katerih se je dogodilo že več prometnih nesreč. Tako se je na primer ugotovilo, da je vzrok nesrečam v predoru Smarje na avtocesti nezadostna osvetlitev objekta. Uprava za ceste je izvršila nujno potrebne zavarovalne ukrepe, s čimer so se trenutno preprečile nadaljnje ne-

sreče, vendar bo potrebno za popolno zavarovanje predor električno osvetliti. Izdelana je bila študija o vzrokih nesreč na Karlovskem mostu. Več nevarnih mest se je zavarovalo z različnimi opozorilnimi znaki itd. Pri odstranjevanju teh prometno nevarnih mest se naš trud večkrat ustavi pri denarnih sredstvih, ki jih pristojni organi za to nimajo. Tako kljub priporočilom sveta ni bilo niti eno od takih nevarnih mest zavarovano z opozorilno lučjo. Ugotavljamo tudi, da večina priporočil, ki jih je svet predlagal pristojnim organom za določene prometne izboljšave, ti niso izvršili, in to predvsem take, ki so vezana na finančna sredstva. V letu 1960 tudi ni zagotovljeno vzdrževanje oznak na cestiščih ceste I. reda, ker ima Tehnična sekcija Ljubljana za ljubljanski in kranjski okraj na razpolago denarna sredstva samo za 40 km smernih črt, samo v ljubljanskem okraju pa je 140 km cest I. reda, v kranjskem pa še 100 km. V proračunu Uprave cest so v tem letu izpadla vsa sredstva za označitev prehodov za pešce, pasove za kolesarski promet, STOP oznake in druge označbe na vozišču so pa bolj potrebne. Sklep Uprave za ceste LRS, da bodo te oznake morali v bodoče vzdrževati občinski LO, ni bil sporočen občinskemu ljudskemu odboru, zato ObLO nimajo za to predvidenih proračunskih sredstev.

KOMISIJE ZA VARNOST PROMETA

Velik korak za izboljšanje varnosti na cestah je bil napravljen z ustanovitvijo komisij za varnost prometa pri okrajnem svetu za notranje zadeve in pri občinskih svetih za splošne in notranje zadeve.

Kljub precejšnjim uspehom, ki so jih dosegle posamezne komisije pri občinskih ljudskih odborih, je bilo to leto kot začetno še bolj v duhu organizacijskega izpopolnjevanja in iskanja načinov ter oblik dela. Te komisije naj bi bile v prihodnje osnova za široko vzgojno propagandno dejavnost. Nuditi jim bo potrebno vsestransko pomoč. Komisije bodo lahko uspešno delovale, ker so vanje vključeni predstavniki vseh organov in organizacij, ki lahko kakorkoli koristno delujejo za izboljšanje varnosti na cestah. Komisija pri okrajnem svetu za notranje zadeve je uspešno opravila svoje naloge. Pokazala pa se je potreba po nekaterih spremembah v sestavi komisije in pa v statusu komisije.

Komisija bo v bodoče morala imeti možnosti hitrega in neposrednega ukrepanja, ne da bi morala kakor sedaj, čakati na potrditev sklepov in priporočil od sveta za notranje zadeve. Tak način zavlačuje hitro izvajanje ukrepov.

LJUDSKA MILICA V SLUŽBI PROMETA

Močan poudarek je bil v letu 1959 dan vključevanju področnih postaj LM za naloge prometa. Postaja LM je na svojem območju prav tako odgovorna za varnost prometa kakor za vsa druga področja notranjih zadev. Postaje LM so delovale predvsem po svojih lokalnih problemih. Zaradi naraščajočih potreb vzdrževanja lokalnega prometnega reda so nekatere postaje LM vzpostavile že več ali manj stalna delovna mesta miličnikov, ki opravljajo skoraj izključno prometno varnostno službo.

Velik napredek je bil v tem letu storjen za okrepitev postaje prometne LM s povečanjem števila

uslužbencev kot tudi z opremo tehničnih sredstev. Od prejšnjih 20 uslužbencev se je število v letu 1959 povečalo na 56. V enoto so prišli večinoma miličniki, ki so novinci v prometni stroki in je zaradi tega posvečena posebna skrb njihovi vzgoji.

Studenti prometniki so v teh letih upravičili potrebo svojega obstoja. Ne moremo pa jih zaposliti na stalnih delovnih mestih. Zaposlimo jih lahko le kot dopolnilo poklicnim prometnikom in pa za vzgojo po šolah, za razne vzgojne propagandne akcije, opozarjanja itd. Višina honorarja, ki so ga sprejemali, je ostala ista, to je 80 do 100 din, že od ustanovitve te institucije. Ker pa so življenjski stroški v zadnjih treh letih porasli in s tem tudi plače, bo dobro tudi višino honorarja primerno dvigniti.

PROMETNA VZGOJA KORISTNIKOV CEST, ZLASTI ŠOLSKE MLADINE

Glede vzgoje koristnikov javnih cest so bili nedvomno doseženi veliki uspehi. Nadaljevali in razvijali smo že ustaljene oblike, kakor so: predavanja po šolah, pionirska prometna služba, predvajanja filmov, diapozitivov, razstave, lepaki, opozorila itd. Vložili smo mnogo truda, da zainteresiramo druge organe izven resora za vzgojo koristnikov cest. Od DOZ in Zavoda za socialno zavarovanje smo dobili preko 6 milijonov dinarjev denarnih sredstev za vzgojne namene.

Stalna dejavnost TNZ je v prometni vzgoji šolske mladine. To vzgojo dobivajo vsi učenci osemletke in strokovnih šol na območju Ljubljane. Na osemletkah so redno vsak mesec predavanja po določenem programu. Predavajo študenti prometniki.

Program na osemletkah obsega sedem predavanj v šolskem letu. Zajetih je v ta program 26 osemletk in 9 šol učencev v gospodarstvu. Za ta predavanja smo določili stalno ekipo 17 predavateljev, ki imajo določen urnik, sestavljen v sporazumu z vodstvom šol. V tem letu je bilo skupaj opravljenih 3979 ur predavanj (lani 5220), ki jih je poslušalo povprečno vsak mesec nad 20.800 učencev. Enkrat letno pred koncem šolskega leta obiskujemo tudi osemletke v večjih krajih izven Ljubljane, predvsem ob cestah I. reda. Na teh šolah predavajo po večini naši uslužbenci. Tako smo obiskali 27 šol; predavanja je poslušalo okoli 8000 učencev. Večina teh predavanj so bila združena s prikazovanjem filmov. Na šolah v mestu smo predavanja izpopolnili z ustreznimi diafilmi. Sedaj razpolagamo s 50 različnimi filmi, ki so primerni za izpopolnitev predavanj.

Pripravili smo učni pripomoček, v katerem bo sistematično zbrano vse potrebno prometno vzgojno gradivo. Ta pripomoček bomo poslali vsem osemletkam v okraju in tako seznanili učno osebje s problemi prometne vzgoje in snovjo, ki je primerna za določene stopnje starosti šolske mladine. S tem bomo ustvarili pogoje, da se bodo taka predavanja prirejela v okviru šole same.

Na osemletkah smo tudi organizirali pisanje šolskih nalog in risanje del s področja prometa. Izdelanih je bilo preko 17.000 nalog, izmed katerih je bilo izbranih 200 najboljših. Državni sekretariat za notranje zadeve LRS je iz našega okraja nagradil 15 učencev za najboljše pismena oziroma risarska dela.

Pred koncem šol. leta 1958/59 smo uspešno zaključili poseben tečaj na učiteljsku v Ljubljani za prihodnje učitelje, ki bodo kasneje na šolah samostojno vodili prometno vzgojo. Tečaj je obiskovalo 39 dijakov 5. letnika. Za izvedbo tega tečaja nam je znatno pomagalo tudi tajništvo za šolstvo OLO Ljubljana. Taki tečaji so zelo koristni. Sedaj pripravljamo nov tečaj. Tudi letos je tajništvo za šolstvo obljubilo materialno podporo. Predvidevamo, da bomo pričeli s tečajem v drugem semestru tega šolskega leta.

PIONIRSKA PROMETNA SLUŽBA

Izkušnje so pokazale, da za sedaj ni potrebe po tej službi na šolah izven centra mesta in v šolah, ki so oddaljene od cest I. reda. Zato smo ukiniteli to službo v osemletkah v Zg. Siški, za Bežigradom (Vodovodna cesta), Tone Tomšič in Fran Levstik. Na ostalih šolah smo obdržali to službo, ker menimo, da je potrebna. Hkrati smo z vodstvi teh šol proučili stanje in opozorili na pomanjkljivosti in hibe v tej službi. Sedaj deluje ta služba redno na 34 šolah v Ljubljani, ob cestah I. reda ter v Kočevju, Starem trgu in Kamniku. Na vseh teh šolah je sedaj 361 pionirjev prometnikov. V celem šolskem letu se je v tej službi zvrstilo nad 500 učencev višjih razredov osemletk. To službo smo uvedli tudi na relaciji Trzin—Kamnik—Tuhinjska dolina. Z otvoritvijo rekonstruirane ceste Domžale—Trojane smo na obvezni relaciji Trzin—Kamnik—Tuhinjska dolina v manjših krajih ukiniteli to službo. Analiza dela kaže, da je potrebno stalno nadzorovati, pomagati in sodelovati z učenci, ki opravljajo to službo. Ugotovili smo, da je večina članov te službe zelo poiztivovalna, vendar pa je uspešno delo odvisno predvsem od skrbi in brige vodstva šole. Vsestransko skrb za delo te službe so pokazali upravitelji šol Moste, Šentvid, Prule, Jarše, Ježica in drugi. V tem letu smo sistematično pregledali delo te službe vsaka dva meseca. Obiskovali smo še posamezne šole, kjer smo začutili, da ta služba ne deluje normalno. Imeli smo tudi redne stike z občinskimi organi, ki smo jih zainteresirali, da so nabavili ustrezno število pionirskih uniform. Uniforme za pionirje so nabavili občinski LO Kočevje, Stari trg pri Ložu, Medvode, Šentvid, Bežigrad, Crnuče, Domžale, Kamnik, Moste, Rudnik, Vrhniko in Logatec. Na drugih šolah je to vprašanje še nereseno, ker občine nimajo na razpolago dovolj sredstev. V prihodnje bomo poizkusili urediti, da bodo tudi na ostalih šolah dobili pionirski prometniki potrebno opremo.

POPULARIZACIJA PROMETNE DISCIPLINE

Med letom smo v precejšnji meri uporabljali filme za popularizacijo cestno-prometne discipline. Predvajali smo jih na vseh osemletkah v Ljubljani, v Iskrici, pred Ajdovščino, v ostalih krajih pri podružnicah šoferjev in avtomobanikov in pri avto-moto društvih. Računamo, da je približno v sto primerih gledalo devet različnih filmov okoli 40.000 ljudi. Brez dvoma je ta način prometne vzgoje zelo uspešen. Zaradi tega smo že v začetku leta skušali najti možnosti in sredstva za izdelavo novih prometno vzgojnih filmov. DOZ je dal na razpolago Zavodu za šolski in poučni film 3 milijone dinarjev za izdelavo štiri kratkih filmov o prometu. Sve-

tovali smo tudi izbor tematike filmov (nepravilnosti pešcev, kolesarjev, motoristov in vzrok avtomobilske prometne nesreče) in nastopili kot strokovni svetovalci. Filmi so sedaj v delu. Dajemo na razpolago snemalcem tehnična sredstva (avtomobile, motorna kolesa) ter določeno število ljudi, ki nastopajo kot posamezni cestno-prometni udeleženci. Zaradi slabih vremenskih prilik je bil program snemanja le delno realiziran. S tem bomo nadaljevali v prihodnjem letu. Tudi Okrajni zavod za soc. zavarovanje je prispeval 200.000 dinarjev za potrebe filmske prometno-vzgojne dejavnosti. Lahko rečemo, da smo v tem letu uspeli navezati zelo plodne stike, zlasti z omenjenima ustanovama, kar je dalo lepe uspehe v preventivno prometno-vzgojnem delu.

Skupno z organizacijo Združenja šoferjev in avtomobilistov smo v večjih centrih v okraju priredili predavanja o prometni problematiki. Obravnavali smo probleme splošnega in lokalnega značaja ter prometne varnosti, zlasti tiste nepravilnosti, ki so posredni ali neposredni vzrok prometne nesreče.

PIONIRSKI PROMETNI PARK

Plod večmesečnih priprav in dela je tudi pionirski prometni park ob Vilharjevi in Titovi cesti z desetimi avtomobilčki, ki ima namen vzgajati šolsko mladino v disciplinirane pešce in kolesarje. Poučevanje mladine in skrb za vodstvo pionirskega prometnega parka smo predali Avtomoto društvu Ljubljana. Pouk je deljen na teoretični v šoli in praktični v samem parku. Ta način prometne vzgoje je vzbudil veliko zanimanje na vseh šolah. Na podlagi sedanjih izkušenj sklepamo, da bo pionirske prometne tečaje absolviralo letno do 1500 učencev. Za gradnjo omenjenega parka smo z Avtomoto društvom Ljubljana zbrali v gotovini, materialu, storitvah in opremljenosti skupaj nad 5 milijonov dinarjev. Tri pionirske avtomobilčke smo dali na razpolago prireditelju izložbe »Zaščitimo človeka u saobraćaju« v Beogradu. V več drugih krajih se sedaj zanimajo za gradnjo takega prometno vzgojnega objekta.

PROMETNA PROPAGANDNA AKCIJA

Pripravili smo pet izložb o prometni varnosti, s katerimi smo prikazali vzroke in posledice prometnih nesreč, kako naj se posamezni cestno prometni udeleženci ravna v cestnem prometu, da ne pride do takih nesreč, in podobno.

V sodelovanju z Okrajnim zavodom za socialno zavarovanje smo izvedli obširno propagandno akcijo z raznimi plakati in nalepkami. Skupno je bilo izdanih ca. 18.000 kosov propagandnega materiala, in sicer z lastnimi sredstvi in s sredstvi omenjenega zavoda, ki znašajo skupaj nad 350.000 din.

Vse leto imamo dobre stike z uredništvimi vseh listov in revij. Stalno smo posredovali v objavo članke, slike in reportaže s prometno vzgojno tematiko. Skupno je bilo letos objavljenih 110 člankov s 113 fotografijami in približno 1500 krajsih notic o prometnih nesrečah. Razen omenjenih prispevkov smo organizirali večje akcije s sodelovanjem novinarjev. Tako smo reportažno obravnavali v dveh primerih avtocesto, problem na cestah I. reda, vprašanje prometa pešcev na prehodih, kolesarski promet na cestah I. reda, režim varnosti na obvoznici Trzin—Kamnik—Tuhinjska do-

lina, režim prometa na štajerski magistrali, alkoholiziranost voznikov in druge. Prav tako smo uspešno sodelovali z RTV Ljubljana. Med letom smo pripravili prometno pionirsko televizijsko oddajo o otvortvi pionirskega prometnega parka in drugo. Sodelovali smo v mnogih oddajah »Soferejem na pot«, v katerih smo posredovali najrazličnejše podatke o stanju prometne varnosti, o prometnih nesrečah, dali nasvete za vožnjo ponoči, v megli, poledici, v snegu in podobno.

Ob vseh cestah I. reda v smeri iz mesta smo namestili večje table s silhueto kolesarja in napisom »Previdna vožnja — srečna vožnja«.

V poletnih mesecih, ko je na cestah največ kolesarjev, smo organizirali opozarjanje preko zvočnika na službenem avtomobilu. V ta namen smo sestavili ekipo študentov prometnikov, ki so to delo opravliali v času prometnih konic in močnega prometa na relaciji Ljubljana—Medvode in Ljubljana—Ježica (kopalna sezona). Z omenjenim avtomobilom smo organizirali opozarjanje tudi na relaciji Ljubljana—Domžale in Trzin—Kamnik v času obvozne proge. Nadalje smo uporabljali ta način zavarovanja prometa tudi ob večjih prireditvah (dirke, proslave). Prav tako smo organizirali opozarjanje pešcev osebno brez zvočnika v centru mesta, naj pri prečkanju ceste uporabljajo označene prehode za pešce. V to akcijo smo angažirali več uslužbencev prometne LM. Zelo uspešna je bila tudi akcija opozarjanja voznikov motornih vozil s posebnimi nalepkami, naj pešcem na prehodu dajo prednost.

Med kolesarsko sezono smo organizirali obsežne akcije proti kolesarjem, ki vozijo ponoči brez luči in odbojnega stekla. Temeljito in večdnevno ukrepanje smo izvedli na glavni cesti v okolici Črnuč in Domžal, ker so v teh krajih kolesarske razmere zelo neurejene. Uspeli smo, da so si domala vsi kolesarji opremili kolesa z lučmi in odbojnimi stekli. Tako akcijo smo izvedli tudi v drugih krajih (Logatec, Vrhnika, Medvode).

Pripravili smo 8 serij in 7 diapozitivov o vzrokih prometnih nesreč, o nepravilnostih posameznih koristnikov cest in z drugo prometno vzgojno vsebino. Te diapozitive smo poslali postajam LM v okraju, ki so jih po teden dni izmenoma prikazovali v kinematografih na svojem območju. Te diapozitive je v kinematografih gledalo približno 20.000 ljudi. Razen tega smo v ljubljanskih kinematografih izposlovali prikazovanje diapozitivov o pešcih na označenih prehodih, o motoristih s čeladami, o nepravilnostih kolesarjev, o vzrokih prometnih nesreč, o motornih vozilih, ki morajo odstopiti prednost pešcem na prehodih, in drugo.

V Kamniku, Domžalah, Zagorju in na Vrhniki smo pred zaključkom pouka na šolah pripravili skupno s tamkajšnjimi organi tako imenovane »tedne prometa«. V tistih dneh so naši uslužbenci obiskali vse šole, pripravili predavanja s filmi za prebivalstvo, občinske komisije za prometno varnost so iznosile uređiteve prehodov za pešce, pregledovale cestne signalizacije, pripravile izložbe s prometno vzgojnim materialom in podobno.

V teku so še priprave za prireditve stalne razstave o varnosti pri delu in na cesti, ki bo v prostorih Poliklinike v Ljubljani. To razstavo organizira Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani, s katerim sodelujemo v vseh pre-

ventivnih vzgojnih akcijah. Naš prispevek slikovnega materiala se bo nanašal na prometne nesreče in statistiko prometnih nesreč. Material na razstavi se bo menjal približno vsake tri mesece in se bo prilagodil problemom na terenu (zimski čas, kolesarska sezona itd.).

Naraščajoči promet, kršitve prometne discipline in prometne nesreče so zahtevale v politiki prijavljanja ostrejšje ukrepe. Držali smo se še vedno načela, da smo za prometno manj nevarne kršitve opozarjali, ostreje pa smo ukrepali proti tistim kršiteljem, ki so povzročili prekrške, ki predstavljajo za promet večjo nevarnost. Zaradi zastarelih in neživiljenjskih predpisov smo za hujše kršitve izrekli mandatne kazni. Izrečenih je bilo 45.504

mandatnih kazni, sodniku za prekrške pa je bilo prijavljenih 11.519 kršiteljev cestno prometnih predpisov. Z mandatnimi kaznimi je bilo nabranih 6.430.450 dinarjev. Menimo, da bi ta sredstva morala biti namenjena predvsem za vzgojo koristnikov cest, ne pa da se odvajajo v sklade za izgradnjo novih cest. Kaznovalna politika sodnikov za prekrške je preblaga. Prav tako ugotavljamo, da je število izrečenih varstvenih ukrepov začasnega odvzema vozniških dovoljenj premajhno, število višjih denarnih in zapornih kazni pa mnogo premajhno. Tudi kaznovalna politika sodišč je preblaga. Mnogo previsok je odstotek pogojnih kazni in premajhno je število odvzemov vozniških dovoljenj.

KRSITVE PROMETNIH PREDPISOV

Zoper posamezne vrste koristnikov cest je bilo napravljenih naslednje število poročil o prekrških oziroma izrečenih mandatnih kazni:

Koristniki javnih cest	Poročilo o prekršku	Mandatnih kazni
Vozniki avtobusov	110	244
Vozniki tovornih avtomobilov	712	2352
Vozniki osebnih avtomobilov	1592	6132
Vozniki traktorjev	160	220
Vozniki motornih koles	1771	3519
Vozniki mopedov	646	2095
Vozniki koles	5684	25624
Vozniki vprežnih vozil	985	2575
Vozniki inozemci	50	232
Zoper pešce in ostale (potnike)	—	2511
Skupaj	11519	45504

Zoper voznike motornih vozil (vštevši mopediste) je bilo skupaj 4791 poročil o prekrških (skupno število 11.519) in izrečenih 14.562 mandatnih kazni (od skupnega števila 45.504).

Glede na vrsto prekrškov je bilo napravljenih naslednje število poročil o prekrških, oziroma izrečenih mandatnih kazni:

Št. Zap.	Vrsta prekrška	Poročilo o prekršku	Mandatnih kazni
1.	Prekoračena maksimalna hitrost vožnje	100	720
2.	Neprimerna hitrost	92	275
3.	Neupoštevanje prednosti v križišču	360	4466
4.	Vinjenost med vožnjo	639	—
5.	Uživanje alkohola med vožnjo (7. točka republiške odredbe)	45	—
6.	Nepravilno prehitjevanje	2225	1324
7.	Vožnja brez predpisanih luči	4184	12797
8.	Nezasenčenje luči	50	500
9.	Rezanje ovinka	63	494
10.	Nepravilno ustavljanje ali parkiranje	643	3213
11.	Nepravilna uporaba zvočnega signala	136	266
12.	Neupoštevanje prometnih znakov	559	5972
13.	Neizpravnost vozila (zavore, luči in drugo)	395	1052
14.	Vožnja po levi strani ceste	148	898
15.	Nepravilno obremenjen avto		
	a) s potniki	148	234
	b) s tovorom	189	98
16.	Vožnja brez voznškega izpita	1226	144
17.	Nenakazana sprememba smeri vožnje	286	2393
18.	Neizpravnost dušilca zvoka	19	31
19.	Prevažanje predmetov, ki ovirajo kolesarja	398	1441
20.	Vožnja vstric	483	3991
21.	Ostali prekrški	731	5187
Skupaj	11519	45504	

Na odvzem krvi je bilo v letu 1959 odpeljanih skupaj 807 oseb. Od teh je bilo pri 599 ugotovljeno, da so imeli v krvi koncentracijo alkohola nad 0,5‰. Izrečenih varstvenih ukrepov je bilo v prvem, drugem in tretjem tromesečju, skupaj 47 ali 7,8% od skupnega števila oseb, pri katerih je bila ugotovljena koncentracija alkohola v krvi nad 0,5‰.

Varstveni ukrepi so bili izrečeni pretežno za dobo enega meseca. Redkeje so bili izrečeni za dobo dveh ali treh mesecev. Od 62 deponiranih voznških dovoljenj smo jih le v desetih primerih deponirali za dobo treh mesecev, v 35 primerih pa za dobo enega meseca.

Občinski sodniki za prekrške izrekajo nizke denarne kazni in miljeje varstvene ukrepe iz nepojas-

njenih razlogov. Ko so obravnavali večino cestno prometnih prekrškov leta 1958 okrajni sodniki za prekrške, so bile denarne kazni ostrejšje. Tudi glede izreka varstvenih ukrepov začasnega odvzema voznških dovoljenj smo imeli 1958. leta v istem obdobju izrečenih 35 ali 11% od skupnega števila odpeljanih na odvzem krvi, v letu 1959 pa le 47 ali 7,8%. Varstveni ukrep začasnega odvzema voznškega dovoljenja bi bilo potrebno izreči v vsakem primeru, ko je z analizo krvi dokazano, da je voznik vinjen upravljati motorno vozilo. Nizka denarna kazen pri vinjenih voznških ne doseže svojega namena.

EVIDENCA MOTORNH VOZIL

Ob koncu leta 1959 smo imeli v evidenci 16.215 motornih vozil.

Registriranih je bilo 3161 novih vozil. Prevladujejo še vedno inozemska vozila, močno pa so zastopana tudi vozila domače proizvodnje. V letu 1959 opažamo občutno manj na novo registriranih vozil socialističnega sektorja. Tako je bilo evidentiranih le 142 osebnih avtomobilov last splošnega družbenega premoženja. Med novimi vozili je največ osebnih avtomobilov in motornih koles. Po podatkih, ki se ukvarjajo s prodajo motornih vozil, bo leta 1960 v Sloveniji prodanih ca. 10.000 motornih vozil domače proizvodnje, od teh ca. 7.000 mopedov. To je izreden skok v produkciji domačih vozil, kar se bo najmočnejše odražalo v prometu.

Čedalje večje število vozil, katerih tehnično stanje je treba vsako leto pregledati, ustvarja vedno večje težave, ker zahtevajo pregledi mnogo časa in ljudi, rezultati pregledov pa niso zadovoljivi, ker ne razpolagamo s potrebnimi tehničnimi pripomočki in prostori. Tehnični pregledi se opravljajo na odprti cesti, tako da so člani komisije izpostavljeni vsem vremenskim neprilicam. Pregledi se opravljajo tudi v določenem času, da lastnik za tehnični pregled lahko usposobi vozilo tako, da zamenja določene dele, ki si jih za to priliko izposodi in nato vrne, vozilo pa je v prometu še naprej tehnično pomanj-

ljivo in za promet nevarno. Ob takih pogojih predstavljajo letni tehnični pregledi za varnost prometa minimalno vrednost, zato je bilo predlagano, da se letni tehnični pregledi ukinejo, kontrola tehničnega stanja pa naj se izvaja na cestah, v avtoparkih, kjer se bo našlo vozilo v takem tehničnem stanju, kot je dejansko v prometu. V vsakem primeru pa bo treba izpopolniti predpise o tehničnih normah, ki jih morajo vozila dosegati, da so za promet varna, in nabaviti potrebne tehnične pripomočke, s katerimi se bo lahko ugotovilo, ali vozila te norme dosegajo.

Tehnično stanje motornih vozil nam kaže dejstvo, da je bilo pri letni registraciji in tehničnem pregledu zaradi pomanjkljivosti zavrženih 1500 vozil. Pogostejše pomanjkljivosti so prav tiste, ki predstavljajo v prometu največjo nevarnost (slabe zavore, glavne in zadnje luči, slabo vzdrževan kretalni mehanizem itd.). V tem letu je bilo iz prometa za stalno izločeno tudi manjše število vozil, ki zaradi dotrajanosti ne ustrezajo osnovnim zahtevam varnosti.

VOZNIKI MOTORNH VOZIL

Zaradi čedalje večjega števila kandidatov za voziške izpite je bila postavljena poklicna izpitna komi-

sija iz za to strokovno usposobljenih uslužbencev. Komisija je poslovala v rednem delovnem času in nadurno. Voziških izpitov je bilo opravljenih 6938, kar je nekoliko manj kakor leta 1958. Izpite je položilo prvič 54,9% kandidatov. Podatki kažejo, da smo v letu 1959 izpitne kriterije nekoliko zaostri. Ta ukrep narekuje večja gostota prometa, ki zahteva od voznikov, da bolj obvladajo vozila, in pa izredno visok odstotek nesreč, pri katerih so udeleženi prav vozniki novinci. Pri voziških izpitiht zahtevamo dobro poznavanje cestno prometnih predpisov in obvladanje praktične vožnje. Mnogo manj zahtevamo poznavanje motoroznanstva, ker ta predmet ni bistveno važen za varnost prometa. Več znanja motoroznanstva zahtevamo od poklicnih voznikov. V predmetu motoroznanstva ni položilo izpitov le 73 amaterjev in 189 poklicnih voznikov.

Da bi zagotovili še večjo objektivnost ocenjevanja in da bi hkrati ugotovili znanje večjega števila kandidatov, uvajamo testen način za ugotavljanja znanja cestno prometnih predpisov in ocenjevanja praktične vožnje. Ta način se čedalje širše uporablja tudi drugod po svetu in je pokazal mnogo prednosti pred do sedaj uporabljenim načinom.

R A Z P I S

Komisija za uslužbenske zadeve Občinskega ljudskega odbora Kočevje na podlagi 164. člena ZJU

razpisuje

tale delovna mesta:

1. Načelnik oddelka za gospodarstvo in komunalne zadeve (visoka ali višja strokovna izobrazba s petletno upravno prakso).
2. Referent za plan in analize (višja ali srednja strokovna izobrazba s triletno upravno prakso).
3. Referent za imovinsko-pravne zadeve (visoka ali višja strokovna izobrazba s triletno upravno prakso).
4. Referent za plače in delovne odnose (srednja strokovna izobrazba s triletno upravno prakso).
5. Sanitarni inšpektor (visoka strokovna izobrazba ali vsaj sanitarni tehnik).
6. Daktilograf v oddelku za finance (nižja strokovna izobrazba s dveletno administrativno šolo).

Pravilno kolkovane ponudbe z dokumenti o strokovni izobrazbi je poslati Komisiji za uslužbenske zadeve ObLO Kočevje najkasneje do 15. aprila 1960.

Komisija za uslužbenske zadeve ObLO Kočevje

OBČINSKI LJUDSKI ODBORI

OBČINA LITJA

184.

Na podlagi 2. odstavka 15. člena zakona o občinskih ljudskih odborih (Ur. list LRS št. 19/52) in 3., 8. in 163. člena temeljnega zakona o prekrških (Ur. list FLRJ št. 2/59) je občinski ljudski odbor Litija na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 11. decembra 1959 sprejel

ODLOK

o vskladitvi predpisov o prekrških z določbami temeljnega zakona o prekrških

1. člen

Podaljša se veljavnost 12. člena odloka o opravljanju gostinskih storitev izven poslovnih prostorov gostinskih podjetij in gostišč, o odajanju opremljenih sob turistom in potnikom in dajanju hrane abonentom v zasebnih gospodinjstvih na območju občine Litija (Glasnik št. 57/57) s spremembo, da se za tam navedene prekrške določi mesto denarna kazen do 3000 dinarjev. Cenarna kazen do 10.000 dinarjev.

2. člen

Ta odlok začne veljati od dneva objave v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana.

Št. 01/2-4337/1-59.

Litija, dne 11. decembra 1959.

Predsednik občinskega ljudskega odbora: Stane Pungerčar l. r.

185.

Na podlagi 2. odstavka 15. člena in 2. točke 30. člena zakona o občinskih ljudskih odborih (Ur. list LRS št. 19/52) ter 3. in 8. člena temeljnega zakona o prekrških (Ur. list FLRJ št. 2/59) je občinski ljud-

ski odbor Litija na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 11. decembra 1959 sprejel

ODLOK

o spremembi odloka o uvedbi pavšalnega plačevanja s tarifo predpisane plačila za osemenjevanje

1. člen

8. člen odloka o uvedbi pavšalnega plačevanja s tarifo predpisane plačila za osemenjevanje (Glasnik št. 57/59) se spremeni in se glasi:

»Z denarno kaznijo do 10.000 dinarjev se kaznuje:

1. kdor v določenem roku ne prijavi pristojnemu upravnemu organu številčnega stanja svojih plemenic;

2. rejec bika oziroma osemenjevalec, ki za pripust oziroma za osemenitev zaračuna kakršnokoli odškodnino.

Upravno kazenski postopek izvede in kazen izreče sodnik za prekrške pri občinskem ljudskem odboru.

2. člen

Ta odlok začne veljati od dneva objave v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana.

Št. 01/2-4331/1-59.

Litija, dne 11. decembra 1959.

Predsednik občinskega ljudskega odbora: Stane Pungerčar l. r.

OBČINA LJUBLJANA-POLJE

186.

Na podlagi 12. člena zakona o proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev (Ur. list FLRJ št. 52/57, 52/58 in 47/59) in 26. člena statuta občine Ljubljana-Polje je občinski ljudski odbor Ljubljana-

Polje na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 9. marca 1960 sprejel:

ODLOK

o dopolnilnem proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev

1. člen

Dopolnilni proračunski prispevek iz osebnega dohodka delavcev plačujejo vsa industrijska podjetja in obrati, trgovska podjetja na debelo, prometna podjetja ter zasebne obrtne delavnice, ki zaposlujejo tujo delovno silo.

2. člen

Dopolnilni proračunski prispevek iz osebnih dohodkov znaša za vse v prejšnjem členu navedene zavezance 10% proračunskega prispevka iz osebnega dohodka delavcev in uslužbencev, ki se plačuje po določbah zakona o proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev, in je dohodek občinskega proračuna.

3. člen

Svet za družbeni plan in finance občinskega ljudskega odbora lahko oprosti izplačevalce iz 1. člena delno ali v celoti plačila tega prispevka v primerih, ko bi bile zaradi tega ogrožene plače delavcev in uslužbencev po tarifnem pravilniku ali ko bi bilo ogroženo nagrajevanje po učinku.

4. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana.

Štev.: 02/1-31-38/1-60.

Ljubljana-Polje, 9. marca 1960.

Predsednik občinskega ljudskega odbora Leopold Maček, l. r.

Komisija za razpis upravnika Zdravstvenega doma Ljubljana-Bežigrad razpisuje na podlagi 309. člena Zakona o javnih uslužbencih

mesto upravnika

Zdravstvenega doma Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana, Lavričeva 5a.

Kandidat mora biti zdravnik s položenim strokovnim izpitom.

Kolkovane ponudbe z opisom strokovne prakse in življenjepisom pošljite Občinskemu ljudskemu odboru Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana, Parmova 33, najpozneje do srede, 20. aprila 1960.

Komisija za razpis mesta upravnika Zdravstvenega doma Ljubljana-Bežigrad

Komisija za uslužbenske zadeve Občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Moste razpisuje na osnovi določb Zakona o javnih uslužbencih službeno mesto

načelnika oddelka za gospodarstvo

Prosilci morajo imeti visoko ali višjo strokovno izobrazbo. Prošnje se vlagajo 15 dni po objavi razpisa na ObLO Ljubljana-Moste, Ljubljana, Proletarska c. 1.

Komisija za uslužbenske zadeve občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Moste

VSEBINA

Poročilo o važnosti in problemih cestnega prometa na območju okraja.

184 Odlok o vskladitvi predpisov o prekrških z določbami temeljnega zakona o prekrških občine Litija.

185 Odlok o spremembi odloka o uvedbi pavšalnega plačevanja s tarifo predpisane plačila za osemenjevanje — občina Litija.

186 Odlok o dopolnilnem proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev — občina Ljubljana-Polje.

Razpis delovnih mest v upravi občin Kočevje, Ljubljana-Bežigrad in Ljubljana-Moste.

Zaključni računi gospodarskih organizacij za leto 1958.

Za ključni račun KMETIJSKE ZADRUGE, Moravče pri Domžalah

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1958		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna sredstva					
1.	Osnovna sredstva	28.017	1.	Sklad osnovnih sredstev	28.002
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	769	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	2.247
B. Sredstva skupne porabe					
3.	Sredstva skupne porabe	-	3.	Sklad skupne porabe	421
4.	Denarna sredstva skupne porabe	261	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	-
C. Obratna sredstva					
5.	Skupna obratna sredstva	0.968	5.	Sklad obratnih sredstev	3.523
D. Izločena sredstva					
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	1.631	6.	Drugi viri obratnih sredstev	6.793
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	-	D. Rezervni sklad in drugi skladi		
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva					
8.	Kupci in druge terjatve	30.306	7.	Rezervni sklad in drugi skladi	2.021
9.	Druga aktiva	-	8.	Viri nerazporejenih sredstev	-
Skupaj:		70.952	Skupaj:		70.952

Računovodja: Regina Grilj   Predsednik UO: Jože Kokalj   Direktor: Karol Lavrič

Zaključni račun podj. za izdelavo in popravilo učil »UČILA«, Ljubljana

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1958		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna sredstva					
1.	Osnovna sredstva	1.439	1.	Sklad osnovnih sredstev	2.022
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	583	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	-
B. Sredstva skupne porabe					
3.	Sredstva skupne porabe	-	3.	Sklad skupne porabe	60
4.	Denarna sredstva skupne porabe	15	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	-
C. Obratna sredstva					
5.	Skupna obratna sredstva	106	5.	Sklad obratnih sredstev	1.835
D. Izločena sredstva					
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	122	6.	Drugi viri obratnih sredstev	-
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	-	D. Rezervni sklad in drugi skladi		
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva					
8.	Kupci in druge terjatve	453	7.	Rezervni sklad in drugi skladi	127
9.	Druga aktiva	3.820	8.	Viri nerazporejenih sredstev	1.129
Skupaj:		6.538	Skupaj:		6.538

Računovodja: Franc Stojan   Predsednik UO: Dušan Djurica   Direktor: Tone Ilenič

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE z o. j., Šmartno v Tuhinju

Kmetijska zadruga z o. j., Šmartno v Tuhinju se bavi s trgovino z reprodukcijskim materialom, odkupom kmetijskih pridelkov, lesnih sortimentov, zdravilnih zelišč, gozdnih sadežev, živine in mlečnih izdelkov ter nudi strojne usluge kmetijstvu in prevoznitvu.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1958		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna sredstva					
1.	Osnovna sredstva	2.010	1.	Sklad osnovnih sredstev	1.684
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	920	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	1.246
B. Sredstva skupne porabe					
3.	Sredstva skupne porabe	-	3.	Sklad skupne porabe	9.365
4.	Denarna sredstva skupne porabe	5.976	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	-
C. Obratna sredstva					
5.	Skupna obratna sredstva	2.756	5.	Sklad obratnih sredstev	2.209
D. Izločena sredstva					
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	1.196	6.	Drugi viri obratnih sredstev	5.153
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	-	D. Rezervni sklad in drugi skladi		
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva					
8.	Kupci in druge terjatve	7.255	7.	Rezervni sklad in drugi skladi	1.196
9.	Druga aktiva	5.727	8.	Viri nerazporejenih sredstev	-
Skupaj:		25.810	Skupaj:		25.810

Računovodja: Ivanka Cevec   Predsednik UO: Jernej Razpotnik   Direktor: Alojz Pibernik

Zaključni račun PLETILNICE ŽIČNIH MREŽ, Sodražica

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1958		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna sredstva					
1.	Osnovna sredstva	8.275	1.	Sklad osnovnih sredstev	8.275
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	4.290	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	4.290
B. Sredstva skupne porabe					
3.	Sredstva skupne porabe	-	3.	Sklad skupne porabe	1.454
4.	Denarna sredstva skupne porabe	-	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	-
C. Obratna sredstva					
5.	Skupna obratna sredstva	2.218	5.	Sklad obratnih sredstev	5.490
D. Izločena sredstva					
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	383	6.	Drugi viri obratnih sredstev	-
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	772	D. Rezervni sklad in drugi skladi		
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva					
8.	Kupci in druge terjatve	1.534	7.	Rezervni sklad in drugi skladi	483
9.	Druga aktiva	4.337	8.	Viri nerazporejenih sredstev	772
Skupaj:		21.829	Skupaj:		21.829

Računovodja: Evgen Ivanc   Predsednik UO: Janez Lesar   Direktor: Evgen Ivanc

Zaključni račun vodovodnega instalaterstva, kleparstva in ključavničarstva »KLEPAR«, Ljubljana, Celovška 91

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1958		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna sredstva					
1.	Osnovna sredstva	812	1.	Sklad osnovnih sredstev	401
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	-	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	411
B. Sredstva skupne porabe					
3.	Sredstva skupne porabe	-	3.	Sklad skupne porabe	-
4.	Denarna sredstva skupne porabe	-	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	-
C. Obratna sredstva					
5.	Skupna obratna sredstva	639	5.	Sklad obratnih sredstev	89
D. Izločena sredstva					
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	59	6.	Drugi viri obratnih sredstev	350
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	51	D. Rezervni sklad in drugi skladi		
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva					
8.	Kupci in druge terjatve	1.151	7.	Rezervni sklad in drugi skladi	394
9.	Druga aktiva	92	8.	Viri nerazporejenih sredstev	51
Skupaj:		2.800	Skupaj:		2.800

Računovodja: Gojmir Pevc   Predsednik UO: Pavle Cergolj   Direktor: Janez Pirce

Zaključni račun podjetja »POTROŠNIK«, Kamnik

Podjetje je poslovalo v letu 1958 s štirinajstimi poslovnimi enotami v mestu Kamniku in okolici. V teh trgovinah je gospodarska organizacija dosegla 272 milijonov 96.000 din prometa, povprečno zaposlenega oseba pa je bilo 39 delavcev in uslužbencev ter 6 vajencev. Podjetje redno plačuje družbene obveznosti in druge dajatve. Starih terjatev in obveznosti nima.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1958		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna sredstva					
1.	Osnovna sredstva	4.574	1.	Sklad osnovnih sredstev	3.398
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	91	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	1.509
B. Sredstva skupne porabe					
3.	Sredstva skupne porabe	-	3.	Sklad skupne porabe	-
4.	Denarna sredstva skupne porabe	-	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	-
C. Obratna sredstva					
5.	Skupna obratna sredstva	33.362	5.	Sklad obratnih sredstev	2.587
D. Izločena sredstva					
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	1.300	6.	Drugi viri obratnih sredstev	22.745
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	-	D. Rezervni sklad in drugi skladi		
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva					
8.	Kupci in druge terjatve	10.490	7.	Rezervni sklad in drugi skladi	1.730
9.	Druga aktiva	2.338	8.	Viri nerazporejenih sredstev	-
Skupaj:		52.245	Skupaj:		52.245

Računovodja: Franc Perčič   Predsednik UO: Lovro Verčnik   Direktor: Janez Kušar

Zaključni račun gostišča »MIHOVEC«, Pirniče, p. Medvode

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1958		PASIVA	
Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	87	1.	Sklad osnovnih sredstev	87
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	—	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	—
B. Sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe		
3.	Sredstva skupne porabe	—	3.	Sklad skupne porabe	—
4.	Denarna sredstva skupne porabe	—	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	—
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev		
5.	Skupna obratna sredstva	468	5.	Sklad obratnih sredstev	—
D. Izločena sredstva			D. Viri obratnih sredstev		
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	—	6.	Drugi viri obratnih sredstev	—
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	—	D. Rezervni sklad in drugi skladi		
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva			7.	Rezervni sklad in drugi skladi	40
8.	Kupci in druge terjatve	355	8.	Viri nerazporejenih sredstev	188
9.	Druga aktiva	—	E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
Skupaj:		880	9.	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	—
			10.	Dobavitelji in druge obveznosti	241
			11.	Druga pasiva	358
			Skupaj:		880

Računovodja

Predsednik UO

Direktor:

Ivanka Petač

Zaključni račun elektroinstalacijskega podjetja MIHELČIČ IVAN, drž. obrtni mojster, Ljubljana, Boršnikov trg 1

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1958		PASIVA	
Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	652	1.	Sklad osnovnih sredstev	1.703
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	635	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	5
B. Sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe		
3.	Sredstva skupne porabe	—	3.	Sklad skupne porabe	532
4.	Denarna sredstva skupne porabe	459	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	—
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev		
5.	Skupna obratna sredstva	2.255	5.	Sklad obratnih sredstev	2.347
D. Izločena sredstva			6.	Drugi viri obratnih sredstev	780
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	114	D. Rezervni sklad in drugi skladi		
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	—	7.	Rezervni sklad in drugi skladi	137
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva			8.	Viri nerazporejenih sredstev	—
8.	Kupci in druge terjatve	3.392	E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
9.	Druga aktiva	—	9.	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	—
Skupaj:		7.527	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	1.580
			11.	Druga pasiva	503
			Skupaj:		7.527

Računovodja

Predsednik UO

Direktor:

Francka Merhar

Jože Cigoj

Ivan Mihelčič

Zaključni račun instalaterskega podjetja ELVO, Ljubljana, Žibertova 13
Podjetje je ustvarilo v letu 1958 6.219.787 din prometa. Povprečna delovna sila je bila 5 oseb. Podjetje je bilo ustanovljeno z odločbo ObLO Ljubljana-Siška in je poslovalo v poskusni proizvodnji.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1958		PASIVA	
Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	984	1.	Sklad osnovnih sredstev	1.004
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	21	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	—
B. Sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe		
3.	Sredstva skupne porabe	—	3.	Sklad skupne porabe	—
4.	Denarna sredstva skupne porabe	—	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	—
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev		
5.	Skupna obratna sredstva	654	5.	Sklad obratnih sredstev	499
D. Izločena sredstva			6.	Drugi viri obratnih sredstev	—
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	—	D. Rezervni sklad in drugi skladi		
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	—	7.	Rezervni sklad in drugi skladi	—
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva			8.	Viri nerazporejenih sredstev	440
8.	Kupci in druge terjatve	800	E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
9.	Druga aktiva	—	9.	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	—
Skupaj:		2.549	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	806
			11.	Druga pasiva	—
			Skupaj:		2.549

Računovodja:

Predsednik UO:

Direktor:

Emil Serafin

Bogdan Perko

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE, Radohova vas

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1958		PASIVA	
Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	7.036	1.	Sklad osnovnih sredstev	9.391
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	895	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	808
B. Sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe		
3.	Sredstva skupne porabe	—	3.	Sklad skupne porabe	915
4.	Denarna sredstva skupne porabe	189	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	—
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev		
5.	Skupna obratna sredstva	11.520	5.	Sklad obratnih sredstev	1.077
D. Izločena sredstva			6.	Drugi viri obratnih sredstev	—
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	1.116	D. Rezervni sklad in drugi skladi		
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	—	7.	Rezervni sklad in drugi skladi	1.462
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva			8.	Viri nerazporejenih sredstev	—
8.	Kupci in druge terjatve	7.123	E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
9.	Druga aktiva	5.058	9.	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	11.963
Skupaj:		32.937	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	6.480
			11.	Druga pasiva	841
			Skupaj:		32.937

Računovodja

Predsednik UO:

Direktor:

Angelca Janežič

Jože Kutnar

Avgust Polončič

Zaključni račun podjetja »REKLAMSERVIS«, Ljubljana, Čopova 5

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1958		PASIVA	
Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	3.403	1.	Sklad osnovnih sredstev	4.037
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	659	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	—
B. Sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe		
3.	Sredstva skupne porabe	327	3.	Sklad skupne porabe	327
4.	Denarna sredstva skupne porabe	—	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	—
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev		
5.	Skupna obratna sredstva	166	5.	Sklad obratnih sredstev	833
D. Izločena sredstva			6.	Drugi viri obratnih sredstev	—
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	—	D. Rezervni sklad in drugi skladi		
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	—	7.	Rezervni sklad in drugi skladi	49
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva			8.	Viri nerazporejenih sredstev	562
8.	Kupci in druge terjatve	1.294	E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
9.	Druga aktiva	567	9.	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	—
Skupaj:		6.416	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	608
			11.	Druga pasiva	6416
			Skupaj:		6.416

Računovodja

Predsednik UO:

Direktor:

Majda Košir

Drago Lazar

Stane Mengušar

Zaključni račun žage »SENIČICA«, Medvode

Podjetje je v letu 1958 ustvarilo 6.538.923 dinarjev prometa, to je v odnosu na leto 1956 161,9 %, na leto 1957 pa 123,4 %. V poslovnem letu 1958 podjetje ni izpreminjalo cenika.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1958		PASIVA	
Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	3.536	1.	Sklad osnovnih sredstev	4.178
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	642	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	—
B. Sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe		
3.	Sredstva skupne porabe	21	3.	Sklad skupne porabe	3.245
4.	Denarna sredstva skupne porabe	154	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	—
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev		
5.	Skupna obratna sredstva	145	5.	Sklad obratnih sredstev	302
D. Izločena sredstva			6.	Drugi viri obratnih sredstev	6
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	28	D. Rezervni sklad in drugi skladi		
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	—	7.	Rezervni sklad in drugi skladi	25
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva			8.	Viri nerazporejenih sredstev	—
8.	Kupci in druge terjatve	321	E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
9.	Druga aktiva	3.414	9.	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	—
Skupaj:		8.158	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	90
			11.	Druga pasiva	338
			Skupaj:		8.158

Računovodja:

Predsednik UO:

Direktor:

Draga Klemenc

Predsednik UO:

Jože De Zorđe

Zaključni račun gostilne »PRI ŽERJAVICI«, Dolsko

AKTIVA			PASIVA		
BILANCA na dan 31. decembra 1958					
Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev		
1	Osnovna sredstva	197	1	Sklad osnovnih sredstev	422
2	Denarna sredstva osnovnih sredstev	-	2	Drugi viri osnovnih sredstev	-
B. sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe		
3	Sredstva skupne porabe	-	3	Sklad skupne porabe	-
4	Denarna sredstva skupne porabe	-	4	Drugi viri sredstev skupne porabe	-
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev		
5	Skupna obratna sredstva	23	5	Sklad obratnih sredstev	-
D. Izločena sredstva			D. Rezervni sklad in drugi skladi		
6	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	-	7	Rezervni sklad in drugi skladi	-
7	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	-	8	Viri nerazporejenih sredstev	-
E. sredstva v obračunu in druga aktiva			E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
8	Kupci in druge terjatve	911	9	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	191
9	Druga aktiva	514	10	Dobavitelji in druge obveznosti	214
			11	Druga pasiva	716
Skupaj:		1.645	Skupaj:		1.645

Računovodja
Franc Janež

Predsednik UO

Direktor
Jožefa Kašca

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE, Cajnarje

AKTIVA			PASIVA		
BILANCA na dan 31. decembra 1958					
Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev		
1	Osnovna sredstva	8.399	1	Sklad osnovnih sredstev	5.959
2	Denarna sredstva osnovnih sredstev	3.981	2	Drugi viri osnovnih sredstev	2.774
B. sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe		
3	Sredstva skupne porabe	-	3	Sklad skupne porabe	3.375
4	Denarna sredstva skupne porabe	1.156	4	Drugi viri sredstev skupne porabe	766
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev		
5	Skupna obratna sredstva	-	5	Sklad obratnih sredstev	481
D. Izločena sredstva			D. Rezervni sklad in drugi skladi		
6	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	197	7	Rezervni sklad in drugi skladi	48
7	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	-	8	Viri nerazporejenih sredstev	540
E. sredstva v obračunu in druga aktiva			E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
8	Kupci in druge terjatve	4.873	9	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	-
9	Druga aktiva	2.513	10	Dobavitelji in druge obveznosti	5.262
			11	Druga pasiva	1.914
Skupaj:		21.119	Skupaj:		21.119

Računovodja
Slavka UrbasPredsednik UO
Alojz PirmanDirektor:
Slavko Doles

Zaključni račun slaščičarne »VESNA«, Kamnik

V podjetju je bilo zaposlenih povprečno 16 delavcev in dva vajenca. Plan proizvodnje je dosežen 128 %.

AKTIVA			PASIVA		
BILANCA na dan 31. decembra 1958					
Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev		
1	Osnovna sredstva	3.124	1	Sklad osnovnih sredstev	2.517
2	Denarna sredstva osnovnih sredstev	402	2	Drugi viri osnovnih sredstev	1.835
B. sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe		
3	Sredstva skupne porabe	-	3	Sklad skupne porabe	-
4	Denarna sredstva skupne porabe	-	4	Drugi viri sredstev skupne porabe	-
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev		
5	Skupna obratna sredstva	1.519	5	Sklad obratnih sredstev	171
D. Izločena sredstva			D. Rezervni sklad in drugi skladi		
6	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	24	7	Rezervni sklad in drugi skladi	45
7	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	-	8	Viri nerazporejenih sredstev	-
E. sredstva v obračunu in druga aktiva			E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
8	Kupci in druge terjatve	330	9	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	-
9	Druga aktiva	22	10	Dobavitelji in druge obveznosti	558
			11	Druga pasiva	275
Skupaj:		5.421	Skupaj:		5.421

Računovodja
Tine KovačPredsednik UO
Anica PovšeDirektor
Miha Krašovec

Zaključni račun KMETIJSKE DELOVNE ZADRUGE, Trojane

Podjetje je zaposlovalo v l. 1958 povprečno 19 delavcev in enega uslužbenca. Realizacija je bila v l. 1958 38.233.426 din.

AKTIVA			PASIVA		
BILANCA na dan 31. decembra 1958					
Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev		
1	Osnovna sredstva	8.501	1	Sklad osnovnih sredstev	6.215
2	Denarna sredstva osnovnih sredstev	240	2	Drugi viri osnovnih sredstev	2.526
B. Sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe		
3	Sredstva skupne porabe	1.338	3	Sklad skupne porabe	1.092
4	Denarna sredstva skupne porabe	-	4	Drugi viri sredstev skupne porabe	246
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev		
5	Skupna obratna sredstva	3.375	5	Sklad obratnih sredstev	2.619
D. Izločena sredstva			D. Rezervni sklad in drugi skladi		
6	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	472	7	Rezervni sklad in drugi skladi	763
7	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	653	8	Viri nerazporejenih sredstev	218
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva			E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
8	Kupci in druge terjatve	4.631	9	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	-
9	Druga aktiva	547	10	Dobavitelji in druge obveznosti	5.530
			11	Druga pasiva	18
Skupaj:		19.757	Skupaj:		19.757

Računovodja
Alojz RozinaPredsednik UO
Franc ReberšekDirektor
Rajka Košček

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE, Žilce pri Rakeku

Dosežena realizacija znaša 40.026.154 din, skupni čistí dohodek je v znesku 2.829.803 din ter se je razdelil na osebne dohodke delavcev in uslužbenecv in na sklade zadrage.

AKTIVA			PASIVA		
BILANCA na dan 31. decembra 1958					
Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev		
1	Osnovna sredstva	6.891	1	Sklad osnovnih sredstev	13.496
2	Denarna sredstva osnovnih sredstev	7.199	2	Drugi viri osnovnih sredstev	577
B. Sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe		
3	Sredstva skupne porabe	-	3	Sklad skupne porabe	-
4	Denarna sredstva skupne porabe	-	4	Drugi viri sredstev skupne porabe	-
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev		
5	Skupna obratna sredstva	-	5	Sklad obratnih sredstev	962
D. Izločena sredstva			D. Rezervni sklad in drugi skladi		
6	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	811	7	Rezervni sklad in drugi skladi	989
7	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	-	8	Viri nerazporejenih sredstev	-
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva			E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
8	Kupci in druge terjatve	3.632	9	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	2.000
9	Druga aktiva	3.538	10	Dobavitelji in druge obveznosti	2.124
			11	Druga pasiva	198
Skupaj:		22.071	Skupaj:		22.071

Računovodja:
Vlado KnapPredsednik UO:
Janko PirmanDirektor:
Alojz Hitl

Zaključni račun trgoveškega podjetja »TEKSTIL-PROMET«, Ljubljana, Titova 63

AKTIVA			PASIVA		
BILANCA na dan 31. decembra 1958					
Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev		
1	Osnovna sredstva	2.920	1	Sklad osnovnih sredstev	2.228
2	Denarna sredstva osnovnih sredstev	-	2	Drugi viri osnovnih sredstev	718
B. sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe		
3	Sredstva skupne porabe	-	3	Sklad skupne porabe	-
4	Denarna sredstva skupne porabe	60	4	Drugi viri sredstev skupne porabe	60
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev		
5	Skupna obratna sredstva	27.019	5	Sklad obratnih sredstev	-
D. Izločena sredstva			D. Rezervni sklad in drugi skladi		
6	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	1.361	7	Rezervni sklad in drugi skladi	1.505
7	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	35	8	Viri nerazporejenih sredstev	350
E. sredstva v obračunu in druga aktiva			E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
8	Kupci in druge terjatve	2.104	9	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	21.233
9	Druga pasiva	4	10	Dobavitelji in druge obveznosti	7.221
			11	Druga pasiva	178
Skupaj:		33.493	Skupaj:		33.493

Računovodja:
Miha SternarPredsednik UO:
Silva BizjakDirektor:
Anton Stavar